

Els inicis del Comerç Just

L'ASSOCIACIÓ DE COMERÇ JUST A MOLINS DE REI

Montserrat Fisas Ollé i M. Rosa Coso

Botiga del Comerç Just al carrer Barraquer.

El moviment del Comerç Just va néixer als anys 60. Un pas clau en la seva creació va ser l'any 1964, quan en el marc de la celebració de la Conferència de la UNCTAD (Conferència de Nacions Unides sobre Comerç i Desenvolupament), els països del Sud van manifestar la seva disconformitat amb el funcionament de les relacions comercials internacionals i reivindicaren el lema: "Comerç, no ajuda".

Paral·lelament a aquest acte, al Regne Unit es creà la primera ONG de Comerç Just; als Països Baixos es fundà, el 1969, la primera importadora de productes de Comerç Just i a Holanda s'obrí la primera botiga de Comerç Just. El primer producte que es comercialitzà va ser el cafè de Guatemala l'any 1973.

En l'àmbit europeu, el moviment va tenir molt bona acollida i en poc temps es va anar consolidant amb l'augment del nombre d'importadores –70 en 16 països europeus–, com també el nombre de botigues que venien productes del Sud. A causa de la consolidació del moviment, el

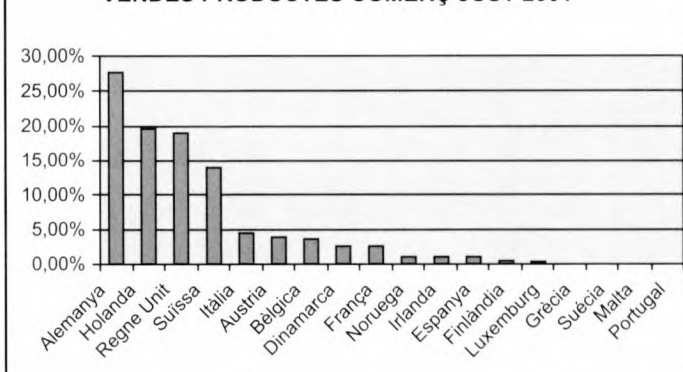
1989 es creà la Federació Internacional de Comerç Alternatiu (IFAT), que agrupa tant organitzacions de Comerç Just del Nord com productors del Sud. A escala europea, el 1990 es crea l'EFTA (Associació Europea de Comerç Just), que reuneix 12 importadores que representen aproximadament el 60% de les importacions de Comerç Just. I el 1994 es crea NEWS!, la xarxa europea de botigues de Comerç Just.

El 1991, el Parlament europeu adopta la Resolució sobre el consum del cafè com a forma de donar suport activament a petits cafeters del Tercer Món i la introducció d'aquest cafè en les institucions europees.

La venda de productes de Comerç Just ha evolucionat de manera constant i progressiva. Això ho podem veure en la venda de cafè l'any 2000: aquell any s'en van vendre 12.163 tones i l'any 2003, 16.653 tones. Els països capdavaners en vendes de productes Comerç Just són, en aquest ordre: Holanda, Alemanya i Regne Unit.

L'Estat espanyol porta vint anys d'endarreriment respecte a aquests països. A Espanya, les primeres botigues de Comerç Just es van obrir l'any 1986 a Andalusia i al País Basc. La diferència en vendes entre Espanya i els països d'Europa encara és molt gran. L'any 2003, Espanya va vendre 353 tones de cafè davant les 3.096 d'Holanda.

VENDES PRODUCTES COMERÇ JUST 2001

La vila,
protagonista

Els inicis del Comerç Just

L'ASSOCIACIÓ DE COMERÇ JUST A MOLINS DE REI

Montserrat Fisas Ollé i M. Rosa Coso

El Comerç Just, una qüestió d'ètica

El Comerç Just és un comerç alternatiu que ofereix als productors vies per comercialitzar els seus productes conforme uns criteris ètics que integren criteris econòmics, socials i

de qualitat, amb la garantia que s'han respectat els drets de les persones treballadores i del medi ambient. Aquests aspectes es reconeixen com a valors intrínsecs de qualitat del producte.

El 1991, el Parlament europeu adopta la Resolució sobre el consum del cafè com a forma de donar suport a activament petits cafeters del Tercer Món i la introducció d'aquest cafè en les institucions europees.

ecològics. Aquesta integració suposa cercar en els productes comercialitzats un benefici econòmic, respectant les condicions dels treballadors i treballadores i el medi ambient en el procés d'elaboració i comercialització.

Això implica que: camperols i petits productors de zones empobrides poden trobar un canal per viure dignament del seu treball. Reben un preu pels seus productes que té en compte els costos reals de producció i el nivell de qualitat del seu país, fet que els permet invertir en les necessitats socials del seu entorn (educació, sanitat, treball...).

Els consumidors obtenen productes

La societat recupera la unió entre productor i consumidor. Desapareixen els nombrosos intermediaris del comerç tradicional, que són els que, en el comerç usual, més s'enriqueixen. El consumidor a més a més rep informació sobre el producte que compra i les condicions en què ha estat fabricat. D'aquesta manera, el Comerç Just potencia el consumi-

El Comerç Just suposa un rebuig al procediment d'Ajuda Oficial al Desenvolupament (AOD) i demana i exigeix unes regles de comerç internacional més justes i equitatives que no discrimini els països del sud.

dor responsable, que és aquella persona que no vol que la seva compra exploti laboralment les persones ni faci malbé el medi ambient.

El Comerç Just suposa un rebuig al procediment d'Ajuda Oficial al Desenvolupament (AOD) i demana i exigeix unes regles de comerç internacional més justes i equitatives que

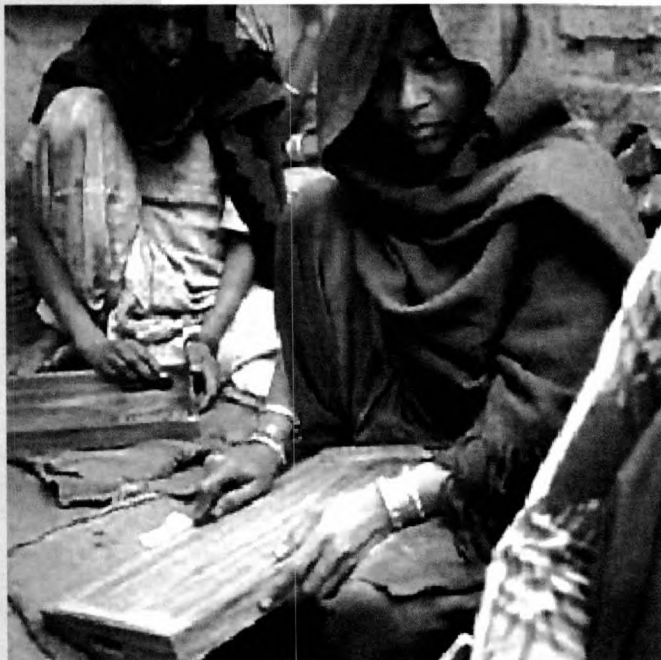
La vila,
protagonista

Festa Solidària al carrer Major de Molins de Rei.

no discrimini els països del sud. Amb unes regles justes i igualitàries, la majoria de països del Tercer Món

Les 100 empreses més grans del món exporten tant com els 120 estats més pobres.

Dones treballant al seu país d'origen.

sortirien de la pobresa actual.

El Comerç Just és, avui dia, més necessari que mai per diversos motius:

- Per la desigualtat de creixement en el comerç internacional. En els últims 20 anys, els 48 països menys desenvolupats han vist disminuir les seves exportacions a un 0,4% de les exportacions mundials. Mentrestant, la Unió Europea i els EUA han incrementat les seves exportacions fins a un 50% del total mundial. Dit en altres paraules, el 10% dels països més rics exporta 125 vegades més que el 10% dels països més pobres.

- Per una globalització econòmica neoliberal creixent, una globalització cada cop més integrada comercialment i culturalment que només prioritza el criteri del benefici econòmic i financer, i deixa de banda els drets socials, culturals i mediambientals.

- Per la concentració creixent del comerç en mans de les grans multinacionals. Les multinacionals concentren el 70% del comerç mundial.

- Per la creixent precarietat i flexibilitat laboral. Sous de misèria, explotació infantil, contractes escombraria, abaratiment dels acomiadaments, deteriorament de les pensions i dels sistemes sanitaris, impagament de les pagues extraordinàries, reducció de les vacances i del temps de lleure... afecten avui dia els treballadors del Nord i en més mesura els del Sud.

Davant d'aquests quatre fronts, imposats de forma majoritària en el nostre món, el Comerç Just lluita i exigeix:

- Una igualtat més gran en el comerç mundial.

- Una globalització no només econòmica, sinó social i ecològica.

- Més oportunitats per als petits i mitjans productors.

- L'establiment d'unes condicions laborals dignes.

Les cooperatives i els principis del Comerç Just

El Comerç Just treballa amb cooperatives d'agricultors i artesans del Tercer Món. Els criteris principals que se segueixen són:

- Índex de desenvolupament humà (IDH). És a dir, es mirarà d'afavorir productors que visquin en els països més pobres del nostre planeta on l'IDH sigui més baix.

- Composició de gènere. Es prioritzaran cooperatives que siguin gestionades per dones, ja que està comprovat que els diners que la dona guanya amb el seu treball repercuteixen directament en els fills, a la llar i a la comunitat en el seu conjunt.

- Nivells de desenvolupament.

La vila,
protagonista

S'afavorirà treballar amb grups productors poc desenvolupats que hagin acabat de començar, o que estiguin molt endarrerits tecnològicament.

A vegades, val a dir, que en les botigues de Comerç Just ens trobem amb productes que no s'adeqüen al concepte d'estètica occidental. Ells, com a importadors, ho saben. Però nosaltres també hem de tenir present, com a consumidors, que darrere de qual-sevol producte que no ens agrada del Comerç Just, hi ha un grup de persones, poden ser dones, que estan lluitant per una vida més digna.

Les cooperatives de Comerç Just han de respectar una sèrie de principis bàsics perquè els seus productes pu-

---

Les cooperatives de Comerç Just han de respectar una sèrie de principis bàsics perquè els seus productes puguin dur el segell que les classifica com a productors del Comerç Just.

---

guin dur el segell que les classifica com a productors del Comerç Just.

Salaris que els permetin una vida digna a ells i els seus fills

Els sous que reben actualment els treballadors i les treballadores del Sud els condemnen a l'esclavitud de la pobresa. Com a exemple, podríem citar el preu del cafè, que en els darrers anys ha caigut en el mercat internacional un 50%. Això ha condemnat a la pobresa milions de famílies d'Amèrica Llatina i Àfrica.

No a l'explotació infantil

Els nens i les nenes treballen a molts països del Sud com a adults. Els jornalers són ajudats pels seus fills i filles perquè així augmentin els ingressos. Les situacions d'extrema pobresa en què viuen les famílies els forcen a fer-ho. Sense una escola que els faciliti un futur millor, treballen massa hores, viuen en condicions

insalubres i estan exposats a malalties. A més, cobren menys per la seva feina i pateixen trastorns que els afecten físicament i psíquicament.

Igualtat entre homes i dones

És habitual que la dona cobri un salari inferior per realitzar la mateixa feina que un home. El 70% de les persones que viuen en una pobresa absoluta són dones i hi ha un abisme entre la retribució que les dones reben i el paper que desenvolupen a la societat.

Drets laborals

L'absència de drets laborals dificulta l'obtenció d'unes condicions de vida i treball més dignes. En molts països de l'Amèrica del Sud i Àfrica, els capatassos van armats, els treballadors s'amunteguen en allotjaments precaris, no hi ha cap cobertura sanitària per prevenir malalties o acci-

---

El Comerç Just va néixer d'una sèrie d'ONG europees que no volien limitar-se a recollir diners per enviar als països pobres, sinó que el que pretenien és que els països pobres fossin actors del seu propi desenvolupament.

---

dents, les lleis no permeten l'associació o sindicació i, si la permeten, els sicaris s'encarreguen de perseguir els activistes...

Funcionament democràtic dels productors

Els productors o camperols del Tercer Món han de treballar de forma democràtica a través de cooperatives o organitzacions de treballadors.

El Comerç Just no vol crear relacions de dependència i per això aquests mateixos productors comercialitzen els seus productes també en l'àmbit local i nacional, com també en el comerç internacional tradicional.

Els inicis del Comerç Just

L'ASSOCIACIÓ DE COMERÇ JUST A MOLINS DE REI

Montserrat Fisas Ollé i M. Rosa Coso

Ara, els avantatges que tenen en l'aspecte organitzatiu, de formació i de gestió amb el Comerç Just, fa que els seus productes puguin ser més competitius a escala mundial.

Moltes d'aquestes cooperatives adopten criteris biològics per cultivar el seu producte i per aquest motiu reben un plus en el preu.

Pancarta anunciant la Batukada.

El Comerç Just, a més a més, destina un plus d'un 10% per cada comanda al desenvolupament de la mateixa comunitat, ingressos que s'utilitzen exclusivament per promocionar el treball, l'educació, la sanitat, l'habitatge, les infraestructures com l'aigua i llum, i la integració dels marginats socials, com els discapacitats psíquics i físics.

Respecte al medi ambient

La sobreexplotació dels recursos naturals compromet el desenvolupament dels països del Sud. En els últims anys s'ha intensificat l'ús de pesticides i fertilitzants a les plantacions. S'estima que als països del Tercer Món s'utilitzen sense control unes 400.000 tones anuals de pesticides, molts d'ells prohibits als països del Nord. Encara que a curt termini eliminen les plagues, aquests productes afecten la pell, les vies respiratòries, provoquen la degradació del sòl i la contaminació del medi ambient, amb la consegüent recessió dels conreus.

Els tres elements claus del Comerç Just

Els tres elements claus del Comerç Just són: comercialització, sensibilització, i denúncia i pressió política.

Comercialització. En la dècada dels 60 i 70 va predominar la preocupació comercial per trobar una sortida en el mercat internacional per als pro-

Les campanyes de denúncia a les grans multinacionals han tingut una repercussió social considerable. La campanya "Roba neta, netegem la roba d'injustícies" ha fet que marques com Nike, Adidas, Reebok, Mango, Zara, Cortefiel... adoptin codis de conducta ètics.

ductes del Sud. El Comerç Just va néixer d'una sèrie d'ONG europees que no volien limitar-se a recollir diners per enviar als països pobres, sinó que el que pretenien és que els països pobres fossin actors del seu propi desenvolupament i res millor que fer-ho venent els seus productes. A poc a poc van veure la necessitat

La vila,
protagonista

Els inicis del Comerç Just
L'ASSOCIACIÓ DE COMERÇ JUST A MOLINS DE REI

Montserrat Fisas Ollé i M. Rosa Coso

de crear xarxes d'im-portadores i de botigues de Comerç Just en els països del Nord. Es volia fugir de la idea paternalista vers els països en vies de desenvolupament i anar cap a establir unes relacions d'igualtat i justícia.

Per fer conèixer el Comerç Just a la ciutadania catalana, aquestes associacions van començar fent campanyes de sensibilització sobre el concepte del Comerç Just i, posteriorment, sobre injustícies específiques del comerç convencional.

Sensibilització. En els anys 80 i 90 predomina la inquietud per promoure un consum responsable entre els consumidors del Nord. Es tracta de crear consciència de les injustes relacions comercials que existeixen en el comerç mundial, que sempre són desfavorables als països pobres. Comprar en una botiga de Comerç Just es converteix en un acte de consum responsable més enllà dels imperatius del capitalisme salvatge. En aquesta dinàmica d'informació i conscienciació del consumidor apareixen les etiquetes socials, ecològiques i ètiques que s'han creat a l'entorn del Comerç Just.

Denúncia i pressió política. En els

últims anys s'ha accentuat en el Comerç Just la dimensió de denúncia i pressió política davant determinades pràctiques empresarials i polítiques comercials. La sensibilització anterior no es vol quedar a nivell del ciutadà, sinó que vol arribar als governs del Nord perquè es duguin a terme transformacions reals en les pràctiques comercials. Les campanyes se centren en les barreres aranzelàries i en els sistemes de subvencions dels governs del Nord als seus productes agrícoles. La pressió pretén que els governs, les administracions i les grans empreses assumeixin certs principis del Comerç Just.

Per exemple, la invasió per part dels EUA del mercat haitià amb arròs subvencionat ha provocat efectes devastadors per als productors locals, alhora que ha anat acompanyada d'un augment de la malnutrició infantil.

“Els productors d'arròs volem una vida millor. Estem treballant dur per aconseguir-ho, però quan arribem al mercat, ens bombardegen amb una invasió d'arròs barat importat, i no ens queda més remei que vendre al preu que el comprador vulgui pagar-nos. Com podem competir amb els grans, així?” (Inodil Fils, conreador d'arròs, Artobonite Valley, Haití)

Xocolatada.

La vila,
protagonista

Les campanyes de denúncia a les grans multinacionals han tingut una repercussió social considerable. La campanya "Roba neta, netegem la roba d'injustícies" ha fet que marques com Nike, Adidas, Reebok, Mango, Zara, Cortefiel... adoptin codis de conducta ètics.

EMPASSA'T AIXÒ!

La campanya "Comerç amb justícia" ha tingut un gran efecte sobre les grans empreses cafeteres i del cacau que han frenat moltes actuacions abusives en el Tercer Món. En aquests moments, la campanya actua contra la multinacional farmacèutica Novartis, que està posant dificultats perquè l'Índia comercialitzi com a "genèric" un producte farmacèutic clau per a la lluita contra la sida a l'Àfrica.

Història del Comerç Just a Catalunya

El Comerç Just a Catalunya va néixer l'any 1993 amb l'obertura de la primera botiga de Comerç Just a Terrassa impulsada per un grup local anomenat Comerç Sense Fronteres. Sota el nom d'Alternativa-3, aquest punt de venda va anar creant tota una xarxa de botigues a Manresa, Reus i Girona fins a convertir-se en la importadora i distribuïdora de productes de Comerç Just a Catalunya. A partir de 1995, el grup impulsor va decidir desvincular les botigues de la importadora perquè l'estructura del grup no era prou forta per man-

tenir la gestió, la comptabilitat i el moviment de cada botiga.

El 1995, el Comerç Just ja havia establert arrels a Catalunya: van començar a treballar amb el Comerç Just diverses ONG catalanes com Setem, Intermón i Sodepau i, més endavant, d'altres com Cooperació o la Fundació Pau i Solidaritat afegiran el Comerç Just com una àrea més de treball de les seves ONG.

Poc després s'hi van unir grups locals com la Fundació Akwaba de l'Hospitalet, el Grup Tercer Món de Mataró, Sabadell Solidari, etc., que van fer principalment el paper de difusores del Comerç Just. Anys més tard es van fundar plataformes ciutadanes que promouien el Comerç Just i el Consum Responsable, associacions com, per exemple, la Xarxa de Consum Solidari l'any 1996. El 1999 neix l'Associació Comerç Just de Molins de Rei.

A meitat dels anys 90, altres entitats com Intermón i la Xarxa de Consum Solidària es van unir a la funció d'importadora i distribuïdores de productes de Comerç Just a Catalunya, que fins aleshores corresponia en exclusivitat a Alternativa-3.

Per fer conèixer el Comerç Just a la ciutadania catalana, aquestes associacions van començar fent campanyes de sensibilització sobre el concepte del Comerç Just i, posteriorment, sobre injustícies específiques del comerç convencional. Algunes d'aquestes campanyes van ser organitzades

De fet, i segons l'estudi fet per l'Agència Catalana del Consum, un 28,7% dels ciutadans del Principat coneixen el Comerç Just i hi compren els seus productes.

per diverses entitats, com la Marxa Mundial contra l'Explotació Laboral Infantil, de l'any 1998, coordinada, al seu pas per Catalunya, per Intermón, Setem, Fundació Pau i Solidaritat, Educació Sense Fronteres i diversos grups locals, o la Festa del

La vila,
protagonista

Els inicis del Comerç Just

L'ASSOCIACIÓ DE COMERÇ JUST A MOLINS DE REI

Montserrat Fisas Ollé i M. Rosa Coso

Comerç Just, que compleix enguany la seva setena edició coordinada per Setem, i amb la col·laboració d'Intermón-Oxfam, Cooperació, Xarxa de Consum Solidari, Sodepau i Alterna-

L'Associació Comerç Just a Molins de Rei es presentà públicament amb la inauguració de la botiga, el 30 de setembre de 1999, en plena Festa Major de Sant Miquel.

tiva-3, i nombrosos grups locals, que són els que han fet possible que aquest darrer any s'hagi dut a terme a més de 60 municipis catalans.

El Comerç Just de Catalunya, capdavanter a l'Estat espanyol

Entre els anys 2000 i 2005 les vendes de productes de Comerç Just a Catalunya han crescut, en mitjana anual, un 25,9%: des dels pocs més d'un 1.300.000 euros del primer any fins als més de 3.750.000 euros del darrer. A més, la taxa de creixement de les vendes catalanes supera amb escreix la corresponent al conjunt de l'Estat espanyol: un 25,9% davant d'un 15,3%.

El fet que Catalunya hagi arribat a vendre un terç del total de les vendes espanyoles respon a diverses raons:

En primer lloc, s'ha de tenir en compte que algunes de les principals organitzacions de Comerç Just d'àmbit estatal tenen la seva seu principal a Catalunya. És el cas d'Intermón, Alternativa-3, la Xarxa de Consum Solidari o Setem.

En segon lloc, caldria considerar l'impuls que les administracions públiques catalanes estan donant a aquest moviment. De fet, del total de les subvencions que es concedeixen en el conjunt de l'Estat per impulsar el Comerç Just, més del 25% són concedides per entitats catalanes: la Generalitat (10,53%), l'Ajuntament de Barcelona (10,53%) i la Diputació de Barcelona (5,26%).

L'11 de desembre de 2001, el Parlament de Catalunya va aprovar una resolució sobre la responsabilitat social de les empreses que incloïa tres punts: el primer de tots, el suport d'aquestes a la campanya "Roba Neta", que denunciava la situació d'esclavatge en la qual es trobaven molt treballadors tèxtils de països del Tercer Món; el segon punt, l'obligació de les empreses a demanar a les organitzacions productores i distribuïdores que assumissin la seva responsabilitat social en els processos de fabricació i que sotmetessin les seves activitats a un control efectiu que garantís el respecte dels drets més elementals dels treballadors, i, per últim, es demanava que les empreses impulsessin la creació d'una etiqueta o certificació social que permetés als consumidors identificar els productes que estiguessin elaborats respectant els convenis bàsics de l'OIT. Segons recull l'Organització

La voluntat per part de la nostra Associació de romandre independent de les grans ONGD és conscientment assumida per tal de garantir i mantenir la nostra autonomia i idiosincràsia.

Internacional del Treball hi ha diverses infraccions, entre les quals figuren, en particular, restriccions de la llibertat sindical, la pràctica del treball forçat i la persistència de formes de discriminació generalitzades en el lloc de treball.

El Ple del Consell Municipal de Barcelona, celebrat el 22 de novembre de 2002, va aprovar: "... que els productes servits en les màquines de begudes de les dependències municipals ofereixin, sempre que sigui possible, productes de Comerç Just i Solidari...".

A final de l'any 2005, l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i l'Agència Catalana de Consum van signar un conveni de tres anys amb SETEM que impulsava un programa anomenat El Bon Cafè, per implicar el conjunt de l'adminis-

tració de la Generalitat de Catalunya i tots els seus organismes autòctons en el compromís a favor d'un comerç més equitatiu mitjançant el coneixement i el consum de productes de Comerç Just en les màquines de vènding.

Festa del Comerç Just al 2006

El tercer lloc a considerar és el grau en què aquest moviment ha penetrat en la societat catalana. De fet, i segons l'estudi fet per l'Agència Catalana del Consum, un 28,7% dels ciutadans del Principat coneixen el Comerç Just i hi compren els seus productes. La població catalana és, dins del conjunt d'Espanya, la que més gasta anualment en productes del Comerç Just: 563,4 euros per cada 1.000 catalans, davant del 268,3 euros per cada 1.000 espanyols.

Una altra dada interessant d'aquest estudi és que el 72% dels catalans consideren que és totalment necessari que s'impulsi el Comerç Just com a forma adient per fer un món més just i igualitari, davant només d'un 4% que manifesta que és poc o gens important.

La Festa de Comerç Just, que enguany celebrarà la seva setena edició, i que en la passada es va convocar a seixanta municipis de Catalunya, pot haver contribuït també a aquests bons resultats. De fet, es tracta d'una activitat que no té precedent fins avui

en altres llocs de l'Estat. Els dos primers anys de la Festa es va celebrar a Barcelona, però des de fa cinc anys es va deslocalitzar per donar l'oportunitat a estendre millor la filosofia del Comerç Just arreu de Catalunya.

Un fenomen important del Comerç Just, que es dona a Catalunya i a tot arreu, és el de les persones voluntàries, persones que treballen colze a colze amb el Comerç Just i sense les quals no podria existir. Són persones que conscientment dediquen unes hores del seu temps per fer un món millor. Les botigues de Comerç Just no podrien estar obertes sense elles i la Festa no es podria dur a terme. Aquestes persones fugen del materialisme actual i defensen la utopia "Un altre món és possible, si tots hi posem el nostre gra de sorra".

L'Associació Comerç Just Molins de Rei

L'Associació Comerç Just Molins de Rei neix el 1999 després d'un llarg procés de definició i organització. Aquest procés es pot caracteritzar per la tasca de recerca, a la vila de Molins de Rei, de persones sensibilitzades pel tema de la solidaritat i el comerç just i interessades en el projecte, amb la finalitat de constituir un grup d'inversors amb capital suficient per obrir una botiga de Comerç Just. Van ser moltes entrevistes i reunions que desembocaren, finalment, en l'obertura de la botiga al carrer del Mercat núm. 5. Així doncs,

Els indis arhuacos de la Sierra Nevada de Santa Marta, al nord de Colòmbia, que van venir a visitar la nostra botiga per veure amb els seus propis ulls com es comercialitzava i quin format tenia el seu cafè en els països del Nord.

l'existència de l'Associació Comerç Just a Molins de Rei es presentà públicament amb la inauguració de la botiga, el 30 de setembre de 1999,

La vila,
protagonista

Els inicis del Comerç Just

L'ASSOCIACIÓ DE COMERÇ JUST A MOLINS DE REI

Montserrat Fisas Ollé i M. Rosa Coso

en plena Festa Major de Sant Miquel.

Des de l'any 1999 fins al 2004 vam estar en aquest local del carrer del Mercat. Després ens vam traslladar al local del Dr. Barraquer núm. 2. Aquest local és alhora lloc de trobada i de reunions, com també magatzem de totes les ONG de Molins de Rei Solidària que volen fer-ne ús. Al mateix temps, el fet que la botiga estigui oberta cada dia durant totes les hores de venda al públic permet també que les campanyes d'aquestes ONG tinguin el seu espai de difusió. Per exemple, Amnistia Internacional, Nicaragua i Cooperació, Plataforma Molins de Rei amb el Sàhara, Desarrollo 2000, Plataforma de Molins de Rei "Aturem la guerra" i són organismes que han utilitzat aquest local. Aquest mes d'abril esperem poder obrir les nostres portes en un espai dins el nou Mercat Municipal.

Inicialment, integren l'Associació persones voluntàries vinculades, des de feia temps, a la solidaritat i la cooperació que, aportant treball, temps, recursos econòmics i la il·lusió, aposten fort pel comerç just com a resposta a l'exigència de dignitat dels homes i les dones del Tercer Món. Amb el temps han anat vinculant-se al projecte de l'Associació moltes persones en períodes i formes d'implicació diversos.

L'Associació Comerç Just Molins de Rei està integrada a Molins de Rei Solidària, el marc en la qual va néixer. Molins de Rei Solidària és un ens de participació i decisió que integra totes les ONG, associacions i persones de la vila que treballen en la cooperació i el desenvolupament de Molins de Rei, els partits polítics que hi volen participar i la Regidoria

de Cooperació per al Desenvolupament. La nostra associació és una associació sense ànim de lucre i es regeix segons s'estableix en els estatuts a partir d'una junta que es reuneix mensualment i en la qual es decideixen les directrius per tirar endavant les diferents activitats, tant les de venda com les de sensibilització. Anualment fem l'assemblea, en la qual es presenta la memòria i el balanç del període, i es decideixen les línies i directrius a seguir.

Pallassos sense fronteres 2006.

L'Associació Comerç Just Molins de Rei ha tingut sempre el suport de Molins de Rei Solidària, de l'Ajuntament de Molins de Rei i d'alguns partits polítics. Com a ONG de Molins de Rei Solidària comptem –com les altres ONG– amb una part del pressupost destinat a la solidaritat i la cooperació al desenvolupament (ara, de l'1% del pressupost municipal) i tenim signat un conveni amb l'Ajuntament per sensibilització, de la mateixa manera que les altres associacions de la vila. Sense aquest suport, la continuïtat de la botiga hauria estat impossible.

La nostra botiga de Molins de Rei és una botiga independent de qualsevol organització internacional de Comerç Just, com ho és, per exemple, Intermón-Oxfam o Alternativa-3, que, alhora de tenir punts de venda, són també agències importadores. La voluntat per part de la nostra Associació de romandre independent de les grans ONGD és conscientment

La vila, protagonista

assumida per tal de garantir i mantenir la nostra autonomia i idiosincràsia, i no veure'ns obligats a seguir únicament i exclusiva les campanyes d'una o altra, o limitar-nos a la venda dels seus productes en exclusiva. Volem ser una associació que defensi el comerç just de manera plural. La nostra botiga és, doncs, l'única d'aquestes característiques a tot Catalunya. En un poble de 21.000 habitants com és Molins de Rei, això implica algunes dificultats com el mateix finançament, la gestió i, en definitiva, la subsistència.

El nostre projecte vol ser, a Molins de Rei, un esforç eficaç de solidaritat i de justícia al servei dels qui més ho necessiten. És també la demostració pràctica i real que una altra forma de relacions econòmiques és possible. Aquest projecte seria inviable sense la implicació de les persones voluntàries que fan que dia a dia s'obrin les portes de la botiga. Les persones voluntàries que participen a la nostra associació són de perfils ben diferents, tant joves com persones grans, i ens uneix la nostra convicció en la possibilitat de la transformació social i humana, i la creença que la nostra actuació pot contribuir a millorar considerablement el benestar de les persones d'arreu del món.

Per tal de tirar aquest projecte endavant, l'obertura de la botiga de Comerç Just a Molins de Rei ens permet desenvolupar els tres elements claus vertebradors del Comerç Just:

La comercialització. Per aquest motiu, l'Associació es va marcar la difícil tasca de mantenir una botiga de Comerç Just, oberta al llarg de tot l'horari comercial establert. Però aquest esforç ens queda compensat quan sabem que, amb la venda diària de productes de Comerç Just, milers i milers de famílies del Tercer Món poden viure amb dignitat.

La sensibilització. Aquest botiga vol ser una eina de sensibilització diària a totes aquelles persones, tant

de Molins de Rei com de l'entorn, que accedeixen a la botiga. També ens proposem la sensibilització dels centres educatius de la vila, els dels pobles de la comarca del Baix Llobregat i altres centres de Ripollet, la Garriga, Barcelona, a més d'entitats i altres associacions. Una altra activitat important és la nostra participació en les festes de solidaritat, setmanes o jornades culturals que s'organitzen als diferents pobles i que tenen la botiga com a punt de referència de la nostra associació. Al mateix temps, som referència per als joves quant a productes que es poden distribuir en les seves festes i activitats, com també per als ajuntaments de la comarca i empreses en la distribució de productes de comerç just en

---

Ara, en la seva nova etapa al nou Mercat Municipal, l'Associació Comerç Just vol continuar sent una eina de difusió i de sensibilització a Molins de Rei i tota la seva comarca.

---

els seus lots de Nadal o en els regals d'empreses. Aquesta activitat té un creixement considerable en la nostra comarca: cada cop més, empreses i administracions s'estimen més treballar per un món més just i ecològic. L'Ajuntament de Molins de Rei és pioner en aquesta tasca, ja que, des de fa set anys, els lots dels seus treballadors són de productes de Comerç Just.

Denúncia. Des dels seus orígens, hem volgut que la nostra botiga sigui un centre aglutinador de totes les ONG i plataformes per portar endavant les seves campanyes de denúncia i de pressió social i política. Així, al llarg d'aquests set anys ha estat la seu de la Campanya contra la Guerra, de recollida de signatures per les diverses campanyes de Comerç Just, per les campanyes de pressió política a favor del poble sahrauí, en defensa dels drets humans i en contra de la violació sistemàtica dels drets socials laborals i polítics.

Els inicis del Comerç Just

L'ASSOCIACIÓ DE COMERÇ JUST A MOLINS DE REI

Montserrat Fisas Ollé i M. Rosa Coso

Activitats a la vila

Les nostres activitats a la vila al llarg d'aquests set anys han estat moltes i variades: des d'activar la Festa de Comerç Just anualment, fins a la posada en escena d'obres de teatre per a joves i nens, "batukades" de protesta per la pobresa al món i, fins i tot, convidar, el juliol de 2004, un grup productor de Colòmbia que fan el cafè de Colòmbia, els indis arhuacos de la Sierra Nevada de Santa Marta, al nord de Colòmbia, que van venir a visitar la nostra botiga per veure amb els seus propis ulls com es comercialitzava i quin format tenia el seu cafè en els països del Nord.

L'Associació Comerç Just Molins de Rei ha estat present des dels seus inicis a la Festa de Comerç Just de Catalunya: els dos primers anys ens vam traslladar a Barcelona i en els darrers quatre, l'hem organitzat a la nostra vila. L'any 2003 hi van participar 16 pobles, entre els quals Molins de Rei; el 2006 ja van ser 60 municipis. Molins de Rei sempre ha estat un municipi que ha donat suport a aquesta festa perquè ha considerat que és una eina importantíssima per a la difusió i el coneixement dels principis del Comerç Just, com també per donar a tastar els seus productes i fer-los arribar a la gran majoria de la població molinenca.

Altres activitats que hem desenvolupat en la nostra vila i que han volgut donar a conèixer i sensibilitzar els joves i els nens i nenes sobre els problemes humans i els conflictes d'arreu del nostre planeta han estat, entre d'altres, una Batukada. La batukada va ser a la primavera del 2006 sota el lema "Per un altre món: possem fil a l'agulla" mitjançant la qual es volien estendre els objectius de desenvolupament del mil·lenni: vuit objectius bàsics aprovats per l'ONU l'any 2000 amb l'objectiu d'acabar amb la pobresa extrema. La participació i la implicació activa i majoritària de tots els esplais de la vila va fer evident la seva sensibilitat vers el problema de la pobresa al món.

Malgrat tot, l'any 2006 encara no s'havia posat fil a l'agulla, mai millor dit, per aconseguir-los.

El novembre de 2006 vam convidar Pallassos Sense Fronteres amb la seva obra titulada *Una escola de nassos... Donem una lliçó a la guerra*. En aquesta obra volen denunciar una de les tragèdies més grans que han de viure 500.000 nens i nenes al món, la de viure d'una forma o una altra la guerra, com a nens i nens soldats, a vegades forçats perquè són segrestats i a vegades voluntàriament, si es pot dir així, ja que per a molts nens és l'única manera de poder menjar. D'una forma divertida i amena van fer veure als nens, joves i adults el drama d'aquesta situació.

Ara, en la seva nova etapa al nou Mercat Municipal, l'Associació Comerç Just vol continuar sent una eina de difusió i de sensibilització a Molins de Rei i tota la seva comarca. L'objectiu marc i permanent és transmetre el missatge que un altre món és possible i necessari. Un món on es respecti la condició d'ésser humà a totes les persones. Per tal que això sigui una realitat, ens hi hem d'implicar tots i totes.